

GALLERI F15

FORSKNINGSPLAN 2020-2030

(Målområder og tiltak oppdatert februar 2023)

Innhold

INNLEDNING	3
HVA ER FORSKNING?.....	3
FORSKNING I MUSEENE	4
FORSKNING -OG UTVIKLINGSARBEID PÅ GALLERI F 15 – MÅLOMRÅDER OG TILTAK...	5
ORGANISERING OG KOMPETANSEBYGGING	6
PRIORITERTE FOU OMRÅDER I GALLERI F 15	7
PUBLISERING, FORMIDLING OG FAGLIG NETTVERKSBYGGING.....	10
KILDER OG LITTERATUR	11

Innledning

Galleri F 15 tilrettelegger for en helhetlig tilnærming til eget samfunnsoppdrag. Utover formidling og forvaltning, er forsknings- og utviklingsarbeid et område som vi forplikter oss til. Galleri F 15 forstår denne tredelingen som en styrke fordi delene samlet skaper en sterk institusjon.

Denne planen tar sikte på å konkretisere et rammeverk for Galleri F 15s forskningsarbeid, og å synliggjøre den mangfoldige kunnskapsutviklingen som foregår.

Hva er forskning?

Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD) har siden 1963 operert med begrepet forskning -og utviklingsarbeid (FoU) som grunnlag for internasjonal og sammenlignbar statistikk. FoU er kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap om kultur, individ og samfunn og omfatter også bruken av denne kunnskapen til å finne nye anvendelser.

FoU omfatter tradisjonelt tre typer aktiviteter: 1: grunnforskning, 2: anvendt forskning og 3: eksperimentell utvikling. Grunnforskning er eksperimentell eller teoretisk virksomhet som primært utføres for å skaffe til veie ny kunnskap om det underliggende grunnlaget for fenomener og observerbare fakta, uten sikte på spesiell anvendelse eller bruk. Anvendt forskning er virksomhet av original karakter som utføres for å skaffe til veie ny kunnskap. Denne forskningen er primært rettet mot bestemte praktiske mål eller anvendelser. Utviklingsarbeid er systematisk arbeid som bruker kunnskap fra forskning og praktisk erfaring for å fremstille nye eller vesentlig forbedrede materialer, produkter eller innretninger.

Forskningsetikk er sentralt i all forskning, og omhandler vurdering av forskningsarbeid i relasjon til normer og verdier i samfunnet. Etikkvurdering omfatter problemstillinger, metoder og bruk av forskningsresultater.

Forskning i museene

International Council of Museums (ICOM) definerer at forskning er noe av de viktigste museene gjør. Forskingen skal knyttes til institusjonens mål og oppgaver, og utføres i samsvar med etablerte juridiske, etiske og akademiske praksiser.

Betegnelsen «museumsforskning» viser til forskning på museer og museale praksiser (museologi og museumsstudier), utført av forskere i UH-sektoren eller i UH-museene, samt viser til forskning utført av museumsansatte i museer innenfor en rekke fagfelt.

Samfunnets holdning til museums kvalitet og oppgaver er i endring. Det pekes fra flere hold på et paradigmeskifte hvor museet har gått fra å være et sted for autoritativ kunnskapsoverføring, til et sted for dialog og inkludering av publikum som medprodusenter av mening.

Forskningsfronten¹ er i bevegelse fra objekt og samling til utstilling, publikum, læring, opplevelse og samfunnsrolle. Slik kan museets aktiviteter undersøkes på alle nivåer, og museet kan i det daglige stille kritiske, faglige spørsmål om dets virksomhet for å finne nye måter og igangsette tiltak.

Stortingsmelding 23, *Musea i samfunnet* peker på at forsoningsbegrepet er elastisk nok til å romme kunnskapsutviklingen som foregår i museumssektoren, og at forskning her kan skje i andre former enn den vi finner i UH sektoren.

Eksempelet *Tate Learning Research* viser hvordan forskning utført i et kunstmuseum kan ha fordeler ved at den utføres gjennom praksis som forskning. Her deltar forskeren som en aktør sammen med deltakere i

---

¹ Hvor står faget/forskningen nå i forhold til spørsmål, tilnærming og tolkning? Hva er gjort før? Hva finnes av relevant forskningsbasert kunnskap om temaet/problemstillingen. Hva sier tidligere forskning om det som skal finnes ut av? Essensielt er vitenskapelighet, originalitet, legitimering, anvendbar, generere nye problemstillinger-. Det finnes ikke en forskningsfront, men mange – avhengig av hvilket spørsmål som stilles.

gjennomføringen av publikumstiltakene, og kontrollerer virkningen av dem. I denne typen forskning forskers det «med» deltakerne heller enn «på» dem.

Tre karakteristikk vil alltid være sentrale for å avgrense et forskningsprosjekt: 1.viktig spørsmål, 2. strukturert prosess, 3. resultere i ny kunnskap som deles.

Essensielt for forskning i KUD museene er tilgang til databaser for vitenskapelige artikler og faglitteratur, samt registreringstilgang i Cristin-databasen for museumsansatte. Slik kan kunnskap deles med, og brukes av, andre.

De mest interessante samarbeidspartnere for kunstmuseene kan finnes utenfor den norske UH-sektoren, i nettverket blant KUD museene og miljøer utenfor landets grenser. I nettverk kan vi gå sammen for å utvikle kunnskap og praksismodeller som både bygger videre og styrker museenes virksomhet.

Forskning -og utviklingsarbeid på Galleri F 15 – Målområder og tiltak

Galleri F 15 er i en opptrappingsfase når det gjelder forskning og har for den aktuelle perioden frem mot 2030 identifisert en rekke mål og tiltak for å stimulere til økt forskningsaktivitet. Disse vil bli presentert i de følgende avsnittene *Organisering og kompetansebygging, Prioriterte FoU områder i Galleri F 15 og Publisering, formidling og faglig nettverksbygging.*

Galleri F 15 skal iverksette forskningsinnsats relatert til utstillingsvirksomhet, formidlingsarbeid og samfunnsrolle. Forskning skal bygge på, styrke og utvikle museets kjernevirksomhet. Galleri F15 skal være en aktiv formidler av forskning, skal bygge nettverk og være en synlig aktør i nasjonalt og internasjonalt forskningsmiljø. Galleriet skal etablere samarbeid, delta på forskningskonferanser og besøke relevante kunstinstitusjoner regionalt, lokalt og internasjonalt, og med dette tilrettelegge for kritisk dialog, fagfellevurdering og relevans.

Galleri F 15 skal tilrettelegge for forskningsarbeid i organisasjonsstruktur, prosjektering, budsjettering og søknader. Forskingen skal være bærekraftig, bygge på eksisterende grunnlag og skape utvikling. Galleri F15s formidling og pedagogikk skal baseres på praksisorientert forskning. All forskning skal utføres i samsvar med etablert juridisk, etisk og akademisk praksis.

Organisering og kompetansebygging

Galleri F 15 skal aktivt tilrettelegge for forskningsarbeid gjennom tiltakene forskningsutvalg, forskningstid, forskningsplan og kompetanseheving.

Tiltak 1: Opprette F15s forskningsutvalg og utvikle F15s FoU plan.

For å tilrettelegge og stimulere til forskning i Galleri F 15 skal det opprettes et forskningsutvalg som skal jobbe for å identifisere forskningsprosjekter og forskningssamarbeid samt utvikle intern veileder for forskning i fagstaben. Utvalget skal bistå Galleri F15 i prioritering av forskningsområder, og rullering av denne forskningsplanen. Forskningsutvalget skal godkjenne og kvalitetssikre prosjekter og søknader om ekstern finansiering. Forskningsutvalget skal bestå av: Leder av kunstfaglig avdeling, direktør, en representant fra de ansatte som utpekes hvert andre år. I 2023 søkes det om midler for å etablere stilling som forskningskoordinator ved galleriet, forskningskoordinator skal være del av forskningsutvalget.

Tiltak 2: Forskningstid

Forskning som aktivitet skal foregå kontinuerlig, og hvor mye tid ansatte kan bruke til forskningsoppgaver skal defineres. For å sikre høy kvalitet og god måloppnåelse i forskningsarbeidet skal det tilrettelegges for at ansatte med forskningsoppgaver kan søke om uttak av forskningstid i konsentrerte perioder². Uttak av forskningstid skal begrunnes i prosjektet.

---

² I løpet av en periode på 5 år vil det kunne være aktuelt med 5-6 uker per år eller, 2-3 måneder hvert annet år, eller, 3-6 måneder hvert 3. år. Dette skal avklares.

Tiltak 3: Forskningsplan

Forskningsoppgavene skal komme frem i den enkeltes stilling – *rett og plikt til å forske*, og en FoU-plan som følger prioriteringene i forskningsplanen. Den enkelte ansatte må selv legge frem en FoU-plan, som skal godkjennes i Galleri F15s forskningsutvalg. Det skal rapporteres årlig på individuelt plan.

Tiltak 4: Kompetanseheving

Galleri F15 har fra 2022 økt andel ansatte med doktorgradskompetanse. Det arbeides med å etablere en nyopprettet stilling som forskningskoordinator for Galleri F15, kunstfaglig leder på vegne av direktør vil lede galleriets arbeid med forskning.

For ansatte med forskningsoppgaver kan det være aktuelt å søke om kvalifiserende kompetanseutvikling, fortrinnsvis i samarbeid med universitet eller høyskole. Det vil kunne være aktuelt å søke om å delfinansiere doktorgradsprosjekt gjennom tilskuddsordning for ph.d. i offentlig sektor. Søknader vurderes i forhold til Galleri F15s strategiske mål.

Ansatte med forskningstid skal delta på relevante forskningskonferanser og besøke aktuelle kunstinstitusjoner nasjonalt og internasjonalt. Med formål om formidling, nettverksbygging og kompetanseheving. Deltakelse bør inngå i forskningens FOU plan og meldes inn høsten før kommende år.

Galleri F15 skal delta i Nasjonalmuseets arbeidsgruppe *Forskning og utvikling* i Kunstmuseumsnettverket. Igangsettes i løpet av 3. kvartal 2023.

Prioriterte FoU områder i Galleri F 15

Galleri F 15s forskning skal være knyttet til institusjonens mål og oppgaver. Forskingen skal styrke og utvikle Galleri F15s kjernevirksomhet. Identifiserte målområder for perioden er: Utstillingsvirksomhet, Kunstnerisk utviklingsarbeid, Praksisbasert publikumstiltak og publikumsdialog og Galleriets samfunnsrolle.

Målområde 1: Utstillingsvirksomhet

Forskning knyttet til utstillingene på Galleri F15 vil undersøke relevante områder knyttet til kuratorisk praksis, samfunnsrelevans, den enkelte utstillingens tematikk og kunsthistoriske aspekt.

Mål 1.1: Galleri F 15 skal ta initiativ til, samt gjennomføre, forskningssamarbeid som utvikler kunnskap om biennaleformatet. Arbeidet kan resultere i nye utgaver av MOMENTUM, og inkludere fagfellevurdert publikasjon, symposium og publikumstiltak.

Mål 1.2: Galleri F 15 skal ta initiativ til, samt gjennomføre, forskningssamarbeid som utvikler kunnskap om kunsthåndverk gjennom kunsthåndverkutstillingsserien Tendenser. Arbeidet bør resultere i nye utgaver av Tendenser, og inkludere fagfellevurdert publikasjon, symposium og publikumstiltak.

Målområde 2: Kunstnerisk utviklingsarbeid

Styrke F15s pågående arbeid med å støtte utvikling og publisering av kunstnerisk utviklingsarbeid.

Mål 2.1: etablere søkbar residensordning for stipendiater i kunstnerisk utviklingsarbeid

Mål 2.2: Initiere og etablere samarbeid om fagfellevurderte publikasjoner knyttet til kunstnerisk utviklingsarbeid.

Mål 2.3: Arbeide strategisk for å iverksette samarbeid mot KUF prosjekt i høyskolene, her særlig med tanke på Prosjektprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid.

Målområde 3: Praksisbasert publikumstiltak og publikumsdialog

Publikumsforskningen i Galleri F 15 skal undersøke publikums opplevelser, trivsel og samhandling med våre publikumstiltak. Formålet er dels å utvikle nye prosjekter gjennom praksis som forskning, og å skape ny kunnskap om

publikum gjennom motivasjonsforskning, med henblikk på å utvikle og forbedre Galleri F 15s tiltak som etterstreber relevans og sosial inkludering.

Mål 3.1: Arbeide med utvikling av fagfellevurderte artikler innenfor museale praksiser og FOU, deriblant artikkel om Galleri F15s arbeid med Blikkåpnerprogrammet. Forskningen skal videre danne grunnlag for forskningsbasert pedagogikk i utvikling av nye prosjekt.

Mål 3.2: Fortsatt arbeid med Blikkåpnerprogrammet. Initiere, finansiere og iverksette nye prosjekt mot kulturskoler og skoler i nærområdet slik som Munch som Mentor, Kunst i nærmiljøet.

Mål 3.3: Ferdigstille og implementere plan for publikumsutvikling. Galleri F15 tar i bruk *Håndbok i publikumsutvikling for Viken fylkeskommune* utarbeidet av Norsk Publikumsutvikling. Kultursegmentering brukes som metode for å gruppere publikum etter motivasjoner og barrierer for å delta.

Mål 3.4: Galleri F 15 skal iverksette innovasjonsprosjekter innen formidling og kunstmøter. Arbeidet skal resultere i publikumsrettet aktivitet og resultatene skal deles med fagmiljøene.

Mål 3.5: Galleri F 15 innehar vertskapsrollen i Nasjonalmuseets arbeidsgruppe *Publikumsutvikling og Formidling* i Kunstmuseumsnettverket.

Målområde 4: Utviklingsarbeid knyttet til galleriets samfunnsrolle

Galleri F 15 skal bidra som aktør for demokrati og frie ytringer. I dette er det særlig viktig å tilrettelegge for mangfold og representativitet i vårt publikumsarbeid.

Mål 4.1: Galleri F 15 skal gjennomføre motivasjonsforskning. Arbeidet skal gi kunnskap om hvem som bruker våre publikumstilbud, og hvordan. Arbeidet skal resultere i nye publikumstiltak, og deles med fagmiljøene.

Publisering, formidling og faglig nettverksbygging

Galleri F15 skal være en aktiv formidler av forskning, skal bygge nettverk og være en synlig aktør i nasjonalt og internasjonalt forskningsmiljø. Med følgende tiltak i områdene publisering og formidling, og nettverksbygging:

Publisering og formidling

Galleri F 15s forskning skal publiseres og formidles i adekvate kanaler slik som fagfelleverderte artikler, symposium, fagbøker og journaler. Galleriets ansatte skal aktivt formidle forskning gjennom galleriets kjernevirksomhet.

Galleri F15 skal være progressive i å stimulere og løfte frem kunstnerisk utviklingsarbeid.

Galleri F 15 skal utgi kataloger med nyskrevne tekster av interne og eksterne bidragsyttere, og iverksette samarbeid for forskningsinnsats knyttet til utstillingsvirksomhet, formidlingsarbeid og samfunnsrolle.

Galleri F15 skal arbeide for å samle og tilgjengeliggjøre eksisterende forskning tilknyttet galleriets virksomhet.

Nettverksbygging

Galleri F15 skal bygge nettverk og være en synlig aktør i nasjonalt og internasjonalt forskningsmiljø. Med dette delta på forskningskonferanser og besøke relevante kunstinstitusjoner regionalt, lokalt og internasjonalt.

Galleri F 15 skal samarbeide med relevante aktører lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Galleri F 15 innehar vertskapsrollen i Nasjonalmuseets arbeidsgruppe *Publikumsutvikling og Formidling* i Kunstmuseumsnettverket.

Galleri F15 skal delta i Nasjonalmuseets arbeidsgruppe *Forskning og utvikling* i Kunstmuseumsnettverket. Igangsettes i løpet av 3. kvartal 2023

Galleri F15 skal gjennomføre nordisk fagseminar og nordisk gjesteprogram i samarbeid med Norwegian Crafts til biennalen Tendenser.

Kilder og litteratur

Bäckström, Mattias. Att bygga innehåll med utställningar.

Utställningsproduksjon dom forskningsprosess. Nordic Academy Press, 2016.

Forskerforum, mai 2021 nr. 5, 53. Årgang.

Forskerforum, november 2021 nr. 9, 53. Årgang.

Frascati-Manualen (2015) Retningslinjer for innhenting og rapportering av data om forskning og eksperimentell utvikling. Utdrag.

St. meld.nr. 23 (2020-2021) Musea i samfunnet, Tillit, ting og tid.

Vilje til forskning - museumsforskning i Norge i det 21. århundre. Rapport. Utvalg for museum og forskning.

Nettkilder:

[Det etiske regelverket | Norsk ICOM](#) (9.3.2022)

[forskning – Store norske leksikon \(snl.no\)](#) (9.3.2022)

[aksjonsforskning – Store norske leksikon \(snl.no\)](#). (9.3.22)

[Det etiske regelverket | Norsk ICOM](#). 9.3.2022

[FNs bærekraftsmål - regjeringen.no](#) 14.3.2022

Forskningsplanen er utviklet av leder av kunstfaglig avdeling leder Maria C. Havstam
Strategiens målområder og tiltak (pp. 5-11) redigert av formidlingskurator Gunhild M. H.Olaussen
(28.02.2023)